

گزارش

گزارشی از دومین سفر استانی پزشکیان این بار اصفهان و همراه با استقبال پرشور مردمی

موجی در زاینده‌رود

موسی موحد: مسعود پزشکیان در دومین سفر استانی خود، صبح دیروز چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳، راهی شهر اصفهان شد و مورد استقبال جدی مردم این شهر قرار گرفت. به نوشته ایسنا، مسعود پزشکیان در بدو ورود به شهر اصفهان، با حضور در گلستان شهدا و تخت فولاد این شهر، با شهدا و علما تجدید میثاق کرد. وی همچنین در همین محل، با برخی از خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران نیز دیدار و گفت‌وگو کرد. پزشکیان سپس با حضور در بستر خشک رودخانه زاینده‌رود در محدوده پل خواجو، با برخی از مردم و کشاورزان اصفهانی نیز دیدار و گفت‌وگو کرد که در این دیدار کشاورزان اصفهان از وضعیت خشک رودخانه زاینده‌رود انتقاد کردند و این وضع را معضلی جدی برای شهر اصفهان دانستند و تأکید کردند که از رئیس‌جمهور آینده انتظار داریم نسبت به حل این معضل، اقدام عملی کند و صرفاً وعده ندهد. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه اسبق، عباس صالحی امیری، وزیر سابق فرهنگ و ارشاد اسلامی، محسن مهرعلیزاده، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان تربیت بدنی در دوره اصلاحات و… مسعود پزشکیان را در سفر به اصفهان همراهی کردند.

استقبال از پزشکیان و ظریف

سفر نامزد اصلاح‌طلبان چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری به اصفهان در حالی صورت می‌گیرد که یک روز قبل از آن نطق اِدقیقه‌های ظریف در صداوسیما نتهتا به افزایش سید رای پزشکیان کمک کرد، بلکه توجهات دوباره روی محمدجواد ظریف دوجندان شد؛ تا جایی که وزیر امور خارجه دولت‌های یازدهم و دوازدهم در معیت پزشکیان و در جمع مردم اصفهان سخنانی را ایراد کرد. البته به‌جز ظریف، مسعود پزشکیان در جمع هواداران خود در سالن شهید نیلفروش‌زاده دانشگاه اصفهان سخنرانی کرد و با اشاره به مشکلات خشکی زاینده‌رود، هوای آلوده، فرونشست، مسائل اقتصادی و… مندرک شد؛ «حل این چالش‌ها نیاز به نگاهی تازه دارد». بنا بر گزارش ایلنا، وی ادامه داد: «اگر با بیماری روبه‌رو شویم، به دنبال یک پزشک متخصص، کاردان و کاربلد می‌گردیم؛ برای رفع مشکلات نیز ضروری است از افراد کاربلد و کارشاسان مجرب بهره گرفته شود». پزشکیان این را هم افزود که «باید کارشناس بود تا بتوان مشکلات را برطرف کرد. مشکل باری‌کبی در اصفهان زمانی برطرف می‌شود که درها برای ورود گردشگران باز شود. در زمانه بازی می‌شود که دیپلماسی قوی وجود داشته باشد و با دنیا ارتباطات دوستانه داشته باشیم؛ با قهرکردن با دنیا مشکلات کشور حل نخواهد شد». پزشکیان ارتجعی هم به کلیدواژه دیپلماسی داشت و تأکید کرد: «باید پُزنویم دیپلماسی و گفت‌وگو را در داخل و خارج کشور افزایش دهیم، با جوانان گفت‌وگو کنیم و به آنها میدان دهیم. این جوانان سرمایه‌های ارزشمند کشور هستند. نباید با بانوان و دختران این سرزمین با چوب و باتوم برخورد کرد. با تهدید نمی‌توان مردم و کشور را اصلاح کرد. با مهربانی و زبان نرم می‌توان با مردم صحبت کرد. با چوب و باتوم نمی‌توان و نباید با مردم گفت‌وگو کرد. با دستور و تهدید نمی‌توان مردم را وادار به کاری کرد». به گفته نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری، «باید یاد بگیریم با جوانان با زبان منطقی حرف بزنیم. جوانان آینده این کشور هستند. نباید بگذاریم سرمایه‌ها به این راحتی از دست بروند. جوانان این کشور را نباید به‌عنوان تهدید تلقی کرد؛ این جوانان سرمایه‌های بزرگ این مملکت هستند و باید به آنها میدان داد. امروز از همه مردم می‌خواهم که اگر به دنبال تغییر هستند پای صندوق‌های رای بایند و برای تغییر تلاش کنند». مسعود پزشکیان این سؤال را خطاب به حامیان برخورد قهرآمیز با زنان تحت عنوان حجاب مطرح کرد که «آقایان مدعی طرح نور، یک آیه یا روایت نشان بنده بدنه که پیامبر یا ائمه علیهم‌السلام در برخورد با زنانی که حجاب سر نداشت‌ه‌اند، امر به مجازات، بازداشت، توقیف اسب و شتر یا اخذ فلان مبلغ درهم و دینار داده‌اند». این کاندیدا، سخنان خود را با لحنی هشدارآمیز ادامه داد و یادآور شد: «اگر مشکلاتی همچون خشک‌سالی، فرونشست، خشکی زاینده‌رود، آلودگی هوا و… تا چند سال آینده برطرف نشود و فکری برای رفع آنها نکنیم، در آینده نمی‌توان در اصفهان و تهران زندگی کرد». بنابراین به باور این نامزد انتخابات، «برای حل مشکلات نیاز به اقدامات کارشناسی و علمی است و نمی‌توان مسائل را با نگاه باندی، جناحی و حزبی برطرف کرد و باید به افراد توانمند و کارشناس اعتماد کرد؛ زیرا هر مشکلی نیاز به کارشناس خود دارد». پزشکیان این را هم تصریح کرد که «جازه نخواهیم داد حقوق مردم، کشاورزان، صنعتگران، جوانان، بانوان، مذاهب و… از بین برود. امروز فیلترینگ راه‌حل رفع مشکلات نیست، ما باید صدای مظلومان باشیم و برای تغییر تلاش کنیم». نامزد اصلاح‌طلب چهاردهمین دور انتخابات ریاست‌جمهوری سرعفی هم از تحریم و کاسیان تحریم گفت و با ارتجعی دینی-تاریخی گفت: «سراغی این‌طال هم سه سال طول کشید نه ۴۰ سال. در آنجا پیامبر، اصحاب آن حضرت و همه مردم در تحریم قرار داشتند، نه مثل حالا که عموم مسئولان و خانواده‌های آنها، مدافعان تحریم و کاسیان تحریم در ناز و نعمت از مردم انتظار دارند تا اید در شرایط سخت زندگی کنند. مردم همت کنید این رویه را تغییر دهید.»

هیچ‌کس نمی‌تواند یک ایرانی را ناامید و تهدید کند

همان‌طور که قبل‌تر نیز عنوان شد، محمدجواد ظریف هم دیروز همراه با مسعود پزشکیان در سفری راهی استان اصفهان شد و مورد استقبال گرم این شهر قرار گرفت. او طی سخنانی در جمع مردم اصفهان، با ابراز خوشحالی بسیار برای حضور در شهر تاریخی، ریافتراخ و صنعتگر اصفهان، خطاب به حضار عنوان کرد: «شما بزرگترین پشتوانه امنیت ایران هستید. ایرانیان همواره در مهاجمان ادغام نشده‌اند، بلکه آنان را در فرهنگ خود ادغام کرده‌اند. مردم ایران بزرگ‌ترین فرصت هستند. نباید فرصت را تهدید شمرد. نباید اجازه داد با این بزرگ‌ترین فرصت، بدرفتاری شود.»

وزیر امور خارجه اسبق کشورمان بیان کرد: «ایران قدیمی‌ترین کشور جهان است و برای شما مردم پارچا مانده است. شما مردم در پای صندوق‌های رای ثابت خواهید کرد هیچ‌کس نمی‌تواند یک ایرانی را ناامید و تهدید کند». سکاندار سیاست خارجی دولت‌های یازدهم و دوازدهم در فراز مهمی از سخنانش تصریح کرد: «حرف کسانی را که پیام ناامیدی به شما القا می‌کنند، گوش نکنید. یقین دارم شما مردم پای صندوق رای خواهید رفت. حضور شما طی صندوق رای بزرگ‌ترین برگ برنده برای احیای زاینده‌رود و شکستن تحریم‌ها خواهد بود.» به گفته ظریف، «روز هشتم تیر، یک تاریخ جدید را رقم می‌نیم و بدخواهان را ناامید می‌کنیم.»

بررسی راهبرد سیاست خارجی پزشکیان بعد از حضور در تلویزیون و توفانی که ظریف به راه انداخت، در گفت‌وگو با محمدعلی سبحانی

بازگشت به توازن دیپلماسی

عبدالرحمن فتح‌الهی: به باور طیفی از تحلیلگران نطق اِدقیقه‌ای روز سه‌شنبه محمدجواد ظریف در صداوسیما به عنوان کاتالیزور انتخابات در جهت موج‌آفرینی و افزایش مشارکت عمل خواهد کرد. اما فارغ از این موضوع، نکات و ناگفته‌های فراوانی در آن چند دقیقه سخنرانی وزیر امور خارجه دولت روحانی وجود داشت که محل بحث جدی دارد. از این‌رو («شرق» در گفت‌وگویی با محمدعلی سبحانی سعی در تبیین و تشریح گفته‌های ظریف و بررسی اهمیت این سخنان در فضای رقابت‌های انتخاباتی دارد. در ادامه بحث با سفیر پیشین ایران در قطر، لبنان و سوریه که مدیرکل خاورمیانه وزارت خارجه در دولت سیدمحمد خامنی را در کارنامه دارد، تلاش شد تا در نگاهی کلان‌تر، جایگاه سیاست خارجی در انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم هم مورد مذاقه قرار گیرد که در ادامه ماحصل این گپ‌وگفت را می‌خوانید.

۷ طی ۱۰ روزی که از اعلام رسمی نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری و آغاز تبلیغات می‌گذرد و نیز با توجه به مناظره نه‌چندان پرشور دور اول در شامگاه دوشنبه، به‌ناگاه نطق اِدقیقه‌ای بعدازظهر سه‌شنبه محمدجواد ظریف به‌مثابه یک شوک عمل کرد. هرچند طیفی از ناظران معتقدند گفته‌های توفانی ظریف می‌تواند موج‌آفرین باشد که البته تبدیل «شوک» به «موج» مستلزم پارامترهای زیادی است. اما از نگاه محمدعلی سبحانی آنچه وزیر امور خارجه اسبق ایران عنوان کرد، شوک بود یا می‌تواند به شکل‌گیری موج در انتخابات منجر شود؟

به نظر من موج بود. یعنی آن هشت دقیقه توفانی آقای ظریف یک نقطه عطف در رقابت‌های انتخاباتی و بحث‌های سیاسی در صداوسیما بود.

۷ چرا چنین باوری دارید؟

چون این نطق توانست فضای آرام و تا حدی کنترل‌شده صداوسیما درباره تبلیغات نامزدها را تحت‌الشعاع قرار دهد. بالاخره سعی شده بود که تبلیغات و حتی مناظره‌ها در یک چارچوب مدیریت شود. اما سخنان ظریف همه آنها را به هم ریخت و همه چیز از کنترل خارج شد. شما دیدید بعد از نطق ظریف بود که بسیاری کاندیداها هم مجبور به واکنش شدند، چه در صداوسیما، چه در ستادهای انتخاباتی و چه در حضورهای استانی و این نشان می‌دهد که سخنان ظریف تا چه حد توانسته فضای کنترل‌شده تبلیغات انتخاباتی را تحت تأثیر قرار دهد.

۷ گفته‌های ظریف چیز جدیدی داشت؟

موضوع اینجاست که محمدجواد ظریف بعد از پایان دولت روحانی هیچ‌وقت فرصت پاسخ‌گویی در صداوسیما و جواب تهمت‌ها، تخریب‌ها و تهدیدها و همچنین تحریف تاریخ سیاست خارجی در آن هشت‌ساله وزارتش را پیدا نکرد و روز سه‌شنبه‌ای او توانست در قالب مشاور آقای پزشکیان ۱۰ دقیقه به شکل جامع، پاسخ تمام این تهمین‌ها و تحریف‌ها را بدهد و این به واسطه پاس گلی بود که فواد ایزدی در مقام کارشناس ضد برجام و ضد سیاست‌های دولت روحانی و ظریف داد و توانست ظریف را عصبانی کند. اگر دقت کرده باشید، زمانی که محمدجواد ظریف را صحنه‌ای کند او تمام تمرکزش را جمع می‌کند و با یک انرژی خاص پاسخ می‌دهد و بعد از نطق سه‌شنبه هم لحظه امکان دارد شرایط به‌شدت تغییر کند. لذا نمی‌توان منظر روی کار آمدن دولت سیزدهم ماند تا مذاکرات دوباره از سر گرفته شود و به احیای برجام ختم شود و بعد از آن دیدیم که سخنان ظریف چگونه رنگ واقعیت به خود گرفت و اتفاقی مانند جنک اوکراین باعث شد که روسیه، مذاکرات احیای برجام را قربانی منافع خود در این جنگ کند و به رغم آنکه متصورم مرحوم رئیسی و مرحوم امیرعبداللهیان و حتی باقری‌کنی به این باور رسیده بودند که اکنون باید برجام برای لغو تحریم‌ها احیا شود، اما ضای مناسبات منطقه‌ای و جهانی به‌شدت تغییر کرده است و دیگر امکان احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد. به همین واسطه دولت سیزدهم هم در مدت سه سال و به رغم مذاکرات جسته و گریخته و پیدا و پنهانی که با اروپا و آمریکا داشت، نتوانست هیچ‌گام عملی در این رابطه بردارد. اکنون هم تقریباً قاطبه تحلیلگران، ناظران و کارشناسان بر این موضوع اتفاق نظر دارند که دیگر بستر و فضا برای احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد و اگر مذاکراتی در دستور کار تهران با غرب باشد برای مذاکرات جدید خواهد بود.

۷ به‌محتوای سخنان ظریف خواهیم رسید. اما این را هم بیروسم که از منظر شما حضور ظریف در تیم پزشکیان حساسیت رقیب را به دنبال خواهد داشت؟

اتفاقا موضوع حساسیت نیست. چون شما به ترکیب کارشناسان همراه پزشکیان در برنامه سیاست خارجی نگاه کنید؛ یک طرف پزشکیان، محمدجواد ظریف بود که نماد دیپلماسی منعطف و خواهان مذاکره و روابط حسنه با غرب است و در سوی دیگر آقای سنایی به عنوان سفیر پیشین ایران در روسیه بود که می‌تواند نمایی از سیاست نگاه به شرق باشد. آقای پتو پزشکیان با این ترکیب دوفترة ظریف و سنایی، عملاً و به شکل بسیار هوشمندانه راهبرد توازن در سیاست خارجی بین شرق و غرب را نشان داد که حلقه مفقوده دیپلماسی ایرانی طی آن سال‌هاست. من یک نکته مهم را به شما بگویم که برای چینی‌ها، روس‌ها و اسرائیلی‌ها، ایرانی که بخواهد با غربی‌ها وارد مذاکره شود و روابطی متوازن را برقرار کند، به‌شدت خطرناک‌تر از ایران هسته‌ای است. این گفته سیزدهم، ذیل آنچه ظریف در مذاکرات ایران به‌کار برده است که صراحتاً عنوان کرد «ما ایران هسته‌ای را می‌پذیریم، اما ایرانی را که بخواهد با غربی‌ها وارد تعامل و رابطه حسنه شود، یک تهدید جدی می‌دانیم». به همین دلیل است که من هم معتقدم یکن و مسکو همواره سعی کرده‌اند تمام تخم‌مرغ‌های سیاست خارجی ایران در سبد آنها باشد و راهبر نگاه به شرق را تقویت کنند و اتفاقاً یک سیاست یک ریل‌گذاری ایذنال برای آنهاست. از سوی دیگر زمانی که ایران با غرب وارد مناسباتی منطقی شود دیگر اسرائیل هیچ‌گونه توجیه و بهانه‌ای برای ایران‌هراسی نخواهد داشت. پس من معتقدم اولین و جدی‌ترین اولویت سیاست خارجی دولت چهاردهم باید بازگشت اصل توازن در مناسبات دیپلماتیک جمهوری اسبقی ایران باشد که به نظر من آقای پزشکیان با ترکیب ظریف و سنایی، آن را نشان داد.

۷ سراغی هم از نکات مطرح‌شده ظریف بگیریم. از نگاه حضرتعالی کدام یک از سرفصل‌های سخنان وزیر امور خارجه پیشین کشورمان برایتان شایان توجه بود و اهمیت داشت؟
به نظر من یکی از نکات مهم گفته‌های ظریف به همان شش‌ماه تلخی بازمی‌گردد که وی به آن اشاره کرد که از یک سو اسرائیلی‌ها در مقابل اجرای برجام ایستاده بودند و

در سوی دیگر هم مجلس یازدهم با مصوبه اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها چنین اجازه‌ای به دولت روحانی ندادند. پس باید واقعا به شکل جدی توسط شما روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها، آن شش‌ماه کالبدشکافی شود که به چه دلیل یا دلایلی اجازه داده نشد دولت دوازدهم مذاکرات وین را به نتیجه برساند و برجام را احیا کند. تا به لغو تحریم‌ها منجر شود؟ باید روشن شود در آن شش‌ماه چه گذشت؟!

۷ با این تفاسیر ارزیابی شما از آن شش‌ماه تلخ مدنظر ظریف چیست؟

باید ببینیم که منظور محمدجواد ظریف کدام شش‌ماه است؟ به باورم منظور همان شش‌ماهی بود که به انتخابات ریاست‌جمهوری دوره سیزدهم منتهی می‌شد. لذا در آن برهه سایه سنگین انتخابات بر سیاست خارجی باعث شد که مذاکرات و توافقات تحت تأثیر قرار بگیرد و عملاً متوقف شود. چون از یک طرف در کمیسیون برجام همه مذاکرات تمام شده بود و توافق در دسترس بود و به رغم تمام انتقادات، کلیه نکات، خواسته‌ها و انتظارات رادیکال‌های داخلی در مذاکرات با غرب در وین مدنظر قرار گرفت و به نتیجه رسید و غربی‌ها هم با این درخواست‌ها موافقت کرده بودند و با تلاش‌های دیپلماتیکی که توسط تیم سیاست خارجی دولت دوازدهم صورت گرفت تقریباً کار مذاکره برای احیای برجام و لغو تحریم‌ها تمام شده بود. اما به‌ناگاه کارشکنی‌ها شروع شد و مذاکرات ناتمام ماند. چراکه همان موقع همه ادعان داشتند با روی کار آمدن دولت رئیسی که از ماه‌ها قبل قابل پیش‌بینی بود، تلاش شد امتیاز لغو تحریم‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی به اسم دولت سیزدهم تمام شود و اینجا بود که مذاکرات برای احیای برجام عملاً گروگان رادیکال‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری دوره سیزدهم قرار گرفت.

۷ که‌البتة در دولت سیزدهم هم احیای برجام و لغو تحریم‌ها در حد آرزو باقی ماند؟

دقیقا. می‌دانید چرا؟ چون تصور آنها از مناسبات جهانی به دور از واقعیت بود. چون همان زمان ظریف بارها بر این نکته تأکید کرد که عالم سیاست خارجی و روابط بین‌المللی یک عالم به‌شدت سیال و متغیر است و هر لحظه امکان دارد شرایط به‌شدت تغییر کند. لذا نمی‌توان منظر روی کار آمدن دولت سیزدهم ماند تا مذاکرات دوباره از سر گرفته شود و به احیای برجام ختم شود و بعد از آن دیدیم که سخنان ظریف چگونه رنگ واقعیت به خود گرفت و اتفاقی مانند جنک اوکراین باعث شد که روسیه، مذاکرات احیای برجام را قربانی منافع خود در این جنگ کند و به رغم آنکه متصورم مرحوم رئیسی و مرحوم امیرعبداللهیان و حتی باقری‌کنی به این باور رسیده بودند که اکنون باید برجام برای لغو تحریم‌ها احیا شود، اما ضای مناسبات منطقه‌ای و جهانی به‌شدت تغییر کرده است و دیگر امکان احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد. به همین واسطه دولت سیزدهم هم در مدت سه سال و به رغم مذاکرات جسته و گریخته و پیدا و پنهانی که با اروپا و آمریکا داشت، نتوانست هیچ‌گام عملی در این رابطه بردارد. اکنون هم تقریباً قاطبه تحلیلگران، ناظران و کارشناسان بر این موضوع اتفاق نظر دارند که دیگر بستر و فضا برای احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد و اگر مذاکراتی در دستور کار تهران با غرب باشد برای مذاکرات جدید خواهد بود.

۷ بگذارید روی دو نکته دیگر از گفته‌های ظریف هم متمرکز شویم؛ موضوع فروش نفت ایران در دولت‌های بایدن و ترامپ و همچنین موضوع تعیین راهبردها توسط نهادهای بالادستی. اولاً، به باور شما افزایش میزان فروش نفت ایران در دولت سیزدهم، ذیل آنچه ظریف گفته، به واسطه شل‌شدن بیخ تحریم‌ها توسط بایدن بود و آیا اگر ترامپ مجدداً به کاخ سفید بازگردد، فروش نفت ایران به صفر خواهد رسید؟ و از طرف دیگر تمام آنچه در حوزه سیاست خارجی، هم در دولت روحانی و هم در دولت رئیسی انجام شد، تبیین شده است؛ پس واقعا چه تفاوتی بین امیرعبداللهیان، ظریف یا هرکسی در مقام سکاندار سیاست خارجی ایران وجود دارد؟

درخصوص موضوع فروش نفت من هم مانند آقای ظریف معتقدم جو بایدن به دلایل مختلف سعی کرد از تشدید تنش با ایران پس از جنک اوکراین و همچنین جنک حماس و اسرائیل جلوگیری کند و در سه سال گذشته به شکل چراغ‌خاموش دست به تعدیل تحریم‌ها زد تا فضای تنفسی برای ایران در جهت فروش نفت، بیشتر با هدف عدم افزایش بهای جهانی انرژی شکل بگیرد که البته متأسفانه اکنون فضای شفاف و پاسخ‌گویی توسط دولت و وزارت نفت وجود ندارد و یا توجه اینکه اطلاعات فروش نفت در زمان تحریم می‌تواند مورد سوءاستفاده دشمنان قرار گیرد، عملاً موجب شده تا کارشناسان و ناظران را از دسترسی به اطلاعات به‌روز دور کنند. بنابراین مدت‌هاست ما واقعا نمی‌دانیم ایران روزانه چه تعداد بشکه، به چه طرف‌هایی، از چه طریقی و با

بررسی راهبرد سیاست خارجی پزشکیان بعد از حضور در تلویزیون و توفانی که ظریف به راه انداخت، در گفت‌وگو با محمدعلی سبحانی

بازگشت به توازن دیپلماسی

در سوی دیگر هم مجلس یازدهم با مصوبه اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها چنین اجازه‌ای به دولت روحانی ندادند. پس باید واقعا به شکل جدی توسط شما روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها، آن شش‌ماه کالبدشکافی شود که به چه دلیل یا دلایلی اجازه داده نشد دولت دوازدهم مذاکرات وین را به نتیجه برساند و برجام را احیا کند. تا به لغو تحریم‌ها منجر شود؟ باید روشن شود در آن شش‌ماه چه گذشت؟!

۷ با این تفاسیر ارزیابی شما از آن شش‌ماه تلخ مدنظر ظریف چیست؟

باید ببینیم که منظور محمدجواد ظریف کدام شش‌ماه است؟ به باورم منظور همان شش‌ماهی بود که به انتخابات ریاست‌جمهوری دوره سیزدهم منتهی می‌شد. لذا در آن برهه سایه سنگین انتخابات بر سیاست خارجی باعث شد که مذاکرات و توافقات تحت تأثیر قرار بگیرد و عملاً متوقف شود. چون از یک طرف در کمیسیون برجام همه مذاکرات تمام شده بود و توافق در دسترس بود و به رغم تمام انتقادات، کلیه نکات، خواسته‌ها و انتظارات رادیکال‌های داخلی در مذاکرات با غرب در وین مدنظر قرار گرفت و به نتیجه رسید و غربی‌ها هم با این درخواست‌ها موافقت کرده بودند و با تلاش‌های دیپلماتیکی که توسط تیم سیاست خارجی دولت دوازدهم صورت گرفت تقریباً کار مذاکره برای احیای برجام و لغو تحریم‌ها تمام شده بود. اما به‌ناگاه کارشکنی‌ها شروع شد و مذاکرات ناتمام ماند. چراکه همان موقع همه ادعان داشتند با روی کار آمدن دولت رئیسی که از ماه‌ها قبل قابل پیش‌بینی بود، تلاش شد امتیاز لغو تحریم‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی به اسم دولت سیزدهم تمام شود و اینجا بود که مذاکرات برای احیای برجام عملاً گروگان رادیکال‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری دوره سیزدهم قرار گرفت.

۷ که‌البتة در دولت سیزدهم هم احیای برجام و لغو تحریم‌ها در حد آرزو باقی ماند؟

دقیقا. می‌دانید چرا؟ چون تصور آنها از مناسبات جهانی به دور از واقعیت بود. چون همان زمان ظریف بارها بر این نکته تأکید کرد که عالم سیاست خارجی و روابط بین‌المللی یک عالم به‌شدت سیال و متغیر است و هر لحظه امکان دارد شرایط به‌شدت تغییر کند. لذا نمی‌توان منظر روی کار آمدن دولت سیزدهم ماند تا مذاکرات دوباره از سر گرفته شود و به احیای برجام ختم شود و بعد از آن دیدیم که سخنان ظریف چگونه رنگ واقعیت به خود گرفت و اتفاقی مانند جنک اوکراین باعث شد که روسیه، مذاکرات احیای برجام را قربانی منافع خود در این جنگ کند و به رغم آنکه متصورم مرحوم رئیسی و مرحوم امیرعبداللهیان و حتی باقری‌کنی به این باور رسیده بودند که اکنون باید برجام برای لغو تحریم‌ها احیا شود، اما ضای مناسبات منطقه‌ای و جهانی به‌شدت تغییر کرده است و دیگر امکان احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد. به همین واسطه دولت سیزدهم هم در مدت سه سال و به رغم مذاکرات جسته و گریخته و پیدا و پنهانی که با اروپا و آمریکا داشت، نتوانست هیچ‌گام عملی در این رابطه بردارد. اکنون هم تقریباً قاطبه تحلیلگران، ناظران و کارشناسان بر این موضوع اتفاق نظر دارند که دیگر بستر و فضا برای احیای برجام سال ۲۰۱۵ وجود ندارد و اگر مذاکراتی در دستور کار تهران با غرب باشد برای مذاکرات جدید خواهد بود.

۷ پس از سخنان ظریف سعی شد از وی به‌عنوان یک چهره حزبی و جناحی یاد شود؛ درصورتی که تحلیلگران معتقدند دیپلمات‌ها چهره فراجزبی، فراسیاسی و ملی دارند. به باور شما که سال‌ها تجربه در حوزه سیاست خارجی دارید، خط تمایز دیپلمات و سیاست‌مدار کجاست؟ آیا لزوماً فعالیت سیاسی یک دیپلمات امری مذموم است؟

چون سیاست خارجی ادامه سیاست داخلی است. من گفتم وقتی دلالتان و کاسیان تحریم بدون شفافیت مالی، میلیاردها دلار سود از فروش نفت مردم ایران را به جیب می‌زنند، یقیناً به دنبال ابهام در فضای سیاست داخلی و سیاست خارجی هستند. پس دیپلمات نمی‌تواند نسبت به آنچه در کشور می‌گذرد، بی‌تفاوت باشد. من خودم سال‌ها عهده‌دار وظیفه سفیری جمهوری اسلامی ایران در کشورها بودم و این را به شما می‌گویم یک دیپلمات، به‌عنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران در کشور میزبان، زمانی از اعتمادبه‌نفس بالا و توان اجرایی زیادی برخوردار است که از پشتوانه رای مردمی بهره‌مند باشد. وقتی یک دیپلمات از دل دولتی با مشارکت بالا به محل مأموریت فرستاده می‌شود، اعتمادبه‌نفس بسیار زیادی پیدا خواهد کرد؛ کم‌اینکه وزیر امور خارجه هم چنین است. بنابراین تکرار می‌کنم قطعا دیپلمات نمی‌تواند نسبت به سیاست داخلی بی‌تفاوت باشد و اصلاً ورود دیپلمات‌ها به سیاست و سیاست‌ورزی داخلی امری مذموم نیست و اتفاقاً باید نسبت به روند تحولات داخلی اطلاعات و اشراف کافی پیدا داشته باشند.

۷ گفته می‌شود اگر در نهایت پزشکیان پیروز انتخابات باشد، تجربه تلخ هشت‌ساله دولت‌های روحانی تکرار خواهد شد و کارشکنی در مسیر سیاست خارجی و دیگر حوزه‌ها شکل خواهد گرفت؛ کم‌اینکه محمدجواد ظریف اگسر وزیر امور خارجه دولت چهاردهم شود، با شدت بیشتری حملات علیه او شکل خواهد گرفت. ما دیدیم پس از نطق بعدازظهر سه‌شنبه ظریف، چه حملات رسانه‌ای علیه او دوباره شکل گرفت، به همین دلیل بیم اتلاف انرژی، تمرکز و پتانسیل‌های داخلی وجود دارد. آیا حضرتعالی به این‌موضوع ادعان دارید یا آن تجربه هشت‌ساله دولت روحانی سبب شده نگاه تغییر پیدا کند و دیگر سراغ کارشکنی نخواهند رفت؟
من این نگرانی شما را درک می‌کنم و واقعا بیم آن هم می‌رود که اگر دولت آقای پزشکیان و وزارت امور خارجه ظریف شکل بگیرد، دوباره به هشت سال دوره روحانی بازگردیم و دوقطبی‌ها، کارشکنی‌ها و در نهایت قربانی‌شدن منافع ملی تکرار شود که دود آن تنها و تنها به چشم مردم خواهد رفت.
باین‌حال، من یک نگاه خوشبینانه دارم که دیگر آن دوره تکرار نشود.

گزارش

علی عبدالعلی‌زاده

رئیس ستاد انتخاباتی مسعود پزشکیان:

پزشکیان

یک چهره ملی است

شرق: مسعود پزشکیان، تنها نامزد جریان اصلاح‌طلب در برابر پنج نفر از نامزدهای اصولگرا در یک رقابت نابرابر قرار دارد، اما توانسته به چهره مهم این انتخابات تبدیل شود که از دید رقب‌ها هم احتمال ورودش به یاستور بیش از بقیه است. البته اگر مشارکت افزایش یابد. عبدالعلی‌زاده، رئیس ستاد انتخابات مسعود پزشکیان، در ارزیابی وضعیت فعلی نامزد اصلاح‌طلبان در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم، به «شرق» گفت: قبل از اعلام تأییدصلاحیت‌ها، دکتر پزشکیان در رده آخر نظرسنجی قرار داشت، اما به محض اعلام نامزدهای ریاست‌جمهوری، با رشدی ۱۰درصدی به رتبه سوم رسید. روزانه دو تا سه درصد رشد را تجربه کرد تا اینکه بعد از نشست دانشگاه تهران و مناظره اول، یکباره آرای او جهش چشمگیری داشت. بعد از حضور ایشان به همراه دکتر ظریف و دکتر سنایی در نشست سیاست خارجی نیز شاهد هستیم در رتبه اول قرار گرفته است. بنابراین اکنون تلاش ما ماندن در رتبه اول و زیادکردن فاصله از رقیبا تا پایان انتخابات است که ان‌شاءالله در مرحله نخست کار تمام شود و ایشان پیروز انتخابات چهاردهم شود. رئیس ستاد پزشکیان در پاسخ به این پرسش که با توجه به رصد نظرسنجی‌ها، میزان مشارکت و نگاه به پزشکیان چگونه تغییر کرده است؟ توضیح داد: در ابتدا مردم باور نداشتند نامزدی از اصلاح‌طلبان تأیید شود و از طرفی قبل از اعلام تأییدصلاحیت‌ها، تعداد رای‌دهندگان ۲۰ تا ۲۵ درصد بود، اما هم‌زمان با اعلام تأییدصلاحیت‌ها و قراردادن نام دکتر پزشکیان در فهرست شورای نگهبان، مشارکت مردم یک جهش را تجربه کرد و به بالاتر از ۲۸ تا ۳۰ رسید که آرای دکتر پزشکیان ۱۰ درصد رشد داشت و در مرحله نخست در رتبه دوم رسید. با ادامه برنامه‌های انتخاباتی، مشارکت آن و کمی بیشتر از ۴۰ درصد شده و متعاقب آن آرای دکتر پزشکیان نیز افزایش چشمگیری داشته و رتبه اول را کسب کرده است. عبدالعلی‌زاده در نقد مناظرات نیز گفت:

مناظره اول همان نبود که مردم انتظارش را می‌کشیدند؛ زیرا انتظار اولیه دریافت اطلاعات دقیق در حوزه اقتضای بود و نقد شرایط فعلی کشور که نامزدهای اصولگرا در محدودیت عدم نقد سه سال دولت رئیس‌جمهوری فقید بودند و سه نامزد جریان اصولگرا، آقایان جلیلی، قاضی‌زاده و زاکانی خود را ادامه‌دهنده راه دولت سیزدهم معرفی کردند و مدافع وضع موجود بودند. فقط دکتر پزشکیان بود که توانست از عقب‌افتادگی‌ها و مشکلات ملموس اقتصادی برای مردم سخن بگوید. رئیس ستاد پزشکیان در پاسخ به این پرسش که مناظره اول نشان داد شکاف بین اصولگراها از آنچه ابتدا تصور می‌شد، عمیق‌تر است و رسیدن به ائتلاف در دست این پنج نامزد نیست و در نهایت این جریان اصولگرایی است که ممکن است به این تصمیم برسد که برای پیروزی در رقابت نیاز به عقب‌نشینی برخی نامزدها خواهد بود؛ بنابراین ممکن است نامزدها در حمایت از نفر اول این جریان با حتی حذف نفر اول و در حمایت از نفر دوم، عرصه انتخابات را ترک کنند. البته اگر ان‌شاءالله مشارکت به ۶۰ درصد برسد، حتی این ائتلاف هم تأثیری ندارد و دکتر پزشکیان پیروز رقابت است. عبدالعلی‌زاده در ادامه این گفت‌وگو در نقد عملکرد نه‌چندان منسجم ستاد انتخاباتی مسعود پزشکیان در مقابل ستادهای فعال رقیبا که حداقل ۲۰ سال است ستاد فعال انتخاباتی در سراسر کشور دارند و با انتخابات زودرس فعلی غافلگیر نشدند، گفت: مطمئناً در ستاد ما کاستی‌هایی وجود دارد؛ زیرا تا اعلام تأییدصلاحیت‌ها انجام کار ستادی تقریباً ناممکن بود و همه منتظر اعلام نظر شورای نگهبان بودند و بعد از اعلام نامزدها بود که افراد مختلف برای کمک راهی شدند. این در حالی است که برخی از رقب‌ا ستاد ثابت دارند و سال‌هاست برای

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳

رقابت انتخابات مجلس ائمه‌در صفحه ۳